

"Přišla neslýchaná armáda." Bitva u Kalky je stará 800 let

☆ cs.topwar.ru/218104-prishla-neslyhannaja-rat-mongolov-na-kalke-i-na-rusi-ne-bylo.html

Alexandr Samsonov

31. května 2023

Miniatura Iluminované kroniky zobrazující bitvu u Kalky

"Přišla neslýchaná armáda"

V roce 1206 velký chán, nejvyšší vůdce t. zv. "Mongolové" (Mýtus o

tatarsko-mongolském jhu) byl zvolen Temujinem. Dostal nové jméno – Čingischán.

Temujin se ukázal jako talentovaný velitel a státník. Dokázal sjednotit většinu „mongolských“ klanů. V roce 1207 byly do mocností zahrnuty kmeny žijící severně od Selengy a horního toku Jeniseje a stát Tangut Xi-Xia. V roce 1209 si „Mongolové“ podrobili zemi Ujgurů a země na jižní a střední Sibiři. V roce 1211 začala rozsáhlá ofenzíva proti Číně, ve třetím roce dobyli Temujinovi vojáci Peking. V letech 1219-1221 byly podrobeny zemím Střední Asie.

Podle perského historika Rashid-ad-Din, Čingischán nařídil svému nejstaršímu synovi Jochi „dobyť všechny oblasti severu, to znamená Ibir-Sibir, Bular, Desht-i-Kipchak, Baškird, Rus a Cherkess. " Ale během života Čingischána nebyl tento široký dobytelský program realizován - hlavní armády bojovaly v Číně, ve Střední Asii.

Pouze jeden oddíl podnikl průzkumné tažení ve východní Evropě. V roce 1220 obdržel velký chán zprávu, že Khorezmshah Mohammed shromažďuje armádu na březích Amudarya. Aby objasnil situaci a porazil síly vládce Khorezmu, vyslal tři tumeny („temnota“ - 10 XNUMXčlenný jezdecký sbor) pod velením svých nejlepších velitelů - Dzhebe (Chzhebe), Subedei (Subudai) a Tohuchar. Následně byl Tohucharův sbor stažen.

Hledání Khorezmshaha se změnilo v dlouhou kampaň.

Třicetitisícová armáda Subedei a Jebe (byla doplněna různými dobrodruhy) prošla severním Íránem, vyplenila země Ázerbájdžánu a napadla Gruzii. Gruzínci shromáždili armádu a zahájili bitvu, ale „Mongolové“ je přepadli, obklíčili a zničili jejich armádu. Gruzínci pokračovali v odporu v horských oblastech, Subedey a Džebe neotáleli s dobytím horských pevností a přesunuli se směrem k Derbentu. Pomocí Istivosti pronikli do zemí severního Kavkazu.

Alanské kmeny volaly na pomoc Polovců, jejich sjednocená armáda odolala náporu „Mongolů“. Poté se „Mongolové“ opět pustili do vojenského triku. Obrátili se k Polovcům: "My a vy jsme jeden lid a ze stejného kmene, zatímco Alané jsou pro nás cizí." Polovci byli také dědici skythsko-sarmatského státu - přímí potomci sibiřských Skythů. Oni, stejně jako ostatní Rusové-Rusové, měli „skytský“ antropologický vzhled – byli to světlovlasí Kavkazanové. Ruští princové se proto šťastně oženili s poloveckými zlatovlasými kráskami. Mýtus o „mongloidních“ Pečenězích, Polovcích a Hordě byl vytvořen později, aby zkreslil skutečnost. historie Rus a ruský superetnos.

Mongolové nabídli Polovcům, aby uzavřeli mírovou smlouvu a dali jim zlato a „šaty, kolik si vaše duše přeje“. "Mongolové" dali Polovcům opravdu hodně dobrého a opustili spojence Alanů. Tato chyba je přišla draho. Polovci knížata by byla poražena „Mongols“, zatímco obyčejní Polovci by tvořili většinu populace budoucí Hordy.

„Mongolská“ armáda porazila Alany a poté se pustila do Polovců. V kruté bitvě na Donu byla polovská armáda poražena - v bitvě padli knížata Jurij Končakovič a Danila Kobjakovič. Zbytky jejich jednotek uprchly na západ, kde se spojily se silami Kotjana Sutoeviče, který se potuloval mezi Dněprem a Dněstrem. Začátkem roku 1223 se v oblasti Černého moře objevila vojska Sudebei a Jebe. Napadli Krymský poloostrov a zpustošili město Sudak (Surozh).

Ruský kronikář napsal v roce 1223:

"Přišla neslýchaná armáda." Nikdo je dobře nezná, kdo jsou a odkud přišli, jaký mají jazyk, jaký jsou kmen a jaká je jejich víra.

"Pokud nám nepomůžete, budeme dnes odříznuti a vy budete odříznuti zítra!"

Polovtsian Khan Kotyan, který byl příbuzný haličského prince

Mstislava,

„Přišel s poklonou s poloveckými knížaty ke Galichovi ke knížeti Mstislavovi, jeho zeti a všem ruským knížatům a přinesl mnoho darů, koně, velbloudy, dívky, obdaroval ruská knížata a řekl: toto: "Naše země byla dnes odebrána a zítra si vezmou vaši, braňte nás, pokud nám nepomůžete, budeme dnes podříznuti a zítra budete podříznuti vy!"

Nutno říci, že Polovci nebyli jen rivaly Rusi na jihu, ale také spojenci různých ruských knížat, často již své příbuzné podporovali v různých bratrovražedných sporech či válkách s vnějšími nepřáteli. Kníže Mstislav Mstislavich Udaloj na jaře roku 1221 s pomocí polovských vojsk dobyl Galicha zpět od Maďarů. Také Rusové a Polovci byli spojeni dynastickými sňatky vládnoucích elit, obchodními vztahy.

Na rozdíl od mýtu o turkickém původu Polovců to byli potomci árijských Indoevropanů, kteří obývali země od Dunaje po Tien Shan. Neexistuje žádný důkaz o turkicky mluvících Polovcích a jejich příslušnosti k turkickému světu.

Podle současníků byli Polovci rusko-vlasí, světloocí, volně komunikovali s Rusy z Kyjevské Rusi (Kyjev - od názvu hlavního města sami Rusové nazývali svou zemi Rus, ruská země). Polovci a Rusichové byli volně příbuzní.

Jazyková bariéra samozřejmě nebyla. Polovci mluvili jedním z dialektů jazyka superetnos Rusů (například jako v minulých staletích Malorusové). Polovci se od Rusů, kteří přešli na usedlý, zemědělský způsob života, lišili tím, že vedli „kozácký způsob života“. Tedy kočovní, mobilní, ačkoli měli své tábory a osady. Kumáni byli také pohané.

Zbraně a brnění Polovtsy se nelišily od ruských hrdinů. Řetězová pošta, helmy s maskami, oštěpy a luky se šípy. Zakřivený lehký meč (šavle) nebyl vynálezem Turků nebo Mongolů. Šavle se objevila

mezi Rusy lesostepní zóny as оружие, výhodnější pro jezdecký boj.

Polovecké ženy v oděvu a špercích se téměř nelišily od kyjevských žen nebo Pskovitů. Jejich oblečení bylo jen praktičtější pro život ve stepních osadách. Polovecké ženy nosily dočasné prsteny - tradice ruského superetna. Na hrudi a pásech mnoha byly vícepraprskové hvězdy a kříže v kruhu - amulety. To je také tradice Rusů.

Chán Kotyan dává dárky Mstislavu Udatnému. obličejová klenba

V Kyjevě se sešla rada jihoruských knížat. Starší na něm byli kyjevský kníže Mstislav Romanovič, haličský kníže Mstislav Mstislavič a černigovský kníže Mstislav Svjatoslavič. Po dlouhých hádkách, štědrých darech a přesvědčování se Kotyan a Mstislav Galitsky rozhodli:

"Pokud jim nepomůžeme... pak se Polovci budou držet nepřátel a jejich síla bude větší."

Začali shromažďovat jednotky pro tažení do stepi.

V polovině května 1223 byly ruské oddíly shromážděny na Dněpru u Oleshya. Kampaň se zúčastnilo až 20 princů s četami.

Nejvýznamnější síly postavili kyjevští a černigovští velkovévodové s pomocnými knížaty, měli i pěchotu. Silný oddíl měl haličský kníže Mstislav, pod jeho velením byl volyňský kníže Daniil Romanovič. Polovci ho také poslechli - v čele jejich oddílu stál tisícový galicijský princ Yarun. Ze Smolenska dorazil oddíl. Přijely oddíly Kurska, Trubčevska, Kozelska, Turova a dalších měst.

Přesná velikost rusko-polovské armády není známa. Uvádějí číslo 80-100 tisíc vojáků, třetinu až polovinu vojáků tvořili Polovci. Ale zřejmě realističtější číslo je 40-50 tisíc vojáků. Jižní Rus už dlouho neshromáždil takové rati. Volyňsko-galicijská armáda sestoupila po Dněstru k Černému moři a pak po Dněpru k ostrovu Chortitsa u peřejí, kde se spojila s hlavními silami.

Hlavní slabinou rusko-polovské armády byl nedostatek jednotného velení. Knížata se nikdy nedokázala shodnout na jednotě velení a společném akčním plánu. Knížecí oddíly, dokonce i shromážděné dohromady, nebyly jedinou silou. To předurčilo porážku i přes početní převahu a přibližně stejnou odbornou přípravu a bojové schopnosti ruských, poloveckých a „mongolských“ válečníků.

Je zřejmé, že pokud by rusko-polovská armáda byla jedinou silou, pak by alespoň odolala, nenechala by se porazit. Nepřítel by musel odejít, protože Rusové a Polovci měli zásobovací základnu, mohli doplnit pluky. Ale nebyla tam jednotka.

Ve skutečnosti tam byli tři ratiové.

Kyjevskou armádu vedl kyjevský velkovévoda Mstislav Romanovič, formální vůdce tažení. Tento sbor zahrnoval kyjevskou milici (pěchotu), oddíly velkovévody a jeho syna Vsevoloda Mstislavského, zetě kyjevského knížete - prince Andreje Ivanoviče z Turova, Svyatoslava Ingvareviče Šumského, Jurije Jaropolkoviče Nesvižského, Alexandra Gleboviče Dubrovitského, Vladimir Rurikovič Ovruchsky a další knížata.

Černigovsko-smolenská armáda pod velením Mstislava Svyatoslaviče: čtyř Michaila Vsevolodoviče Pereyaslavského, Olega Svyatoslaviče Kurského, Izyaslava Vladimiroviče Putivla, Svyatoslava Vsevolodoviče Trubčevského, Dmitrije (Vasilkova syna prince Chernicha (Vasilkova) Mstielniga

Třetí armáda – haličsko-volyňsko-polovecká, byla pod velením iniciátora tažení, haličského knížete Mstislava Udalyho (neboli Udatného). Jeho sbor zahrnoval galicijský oddíl, volyňský oddíl Daniila Romanoviče, oddíly Mstislava Jaroslava Němého Luckého, Izyaslava Ingvareviče Dorogobuže a Polovci z Yarunu.

Počet "Tatarů" není také znám. Jádro „mongolské“ armády tvořili dva „temnoty“ Sudebei a Jebe – asi 20-30 tisíc vojáků. Cestou se k nim také přidala řada různých dobrodruhů a kořisti, lupiči různých národností, včetně rodin ruských tuláků, které někteří badatelé považují za předchůdce kozáků.

„Mongolské“ velení před začátkem ruské kampaně vyslalo velvyslanectví, které nabídlo mír -

„Nedotkli jsme se vaší země, ani vašich měst, ani vašich vesnic; nepřišli proti vám, ale z vůle Boží přišli proti nevolníkům a čeledínům svých Polovců.

Polovci v ruských zemích byli nabídnuti k vyhnání a odebrání majetku. Knížata to považovali za podvod a nařídili zabít všechny vyslance. „Mongolové“ vyslali druhé velvyslanectví, již s vyhlášením války:

„Poslouchal jsi Polovce a zabil jsi naše velvyslance; nyní jdi k nám, no, jdi; nedotkli jsme se tě: Bůh je nade všemi.“

Kyjevský princ Mstislav Starý nabídl bitvu "Tatarům" na Dněpru, aby zvolil obrannou taktiku. Vzhledem k nedostatku jednoty mezi vojáky to byl rozumný návrh. Ruské velení nevědělo o nepříteli prakticky nic – jeho počty, bojovou taktiku, morálku. Mstislav Udalyo trval na ofenzívě, nabídl, že zasáhne nepřítele sám, přesune se do stepi. Černigovský princ Mstislav Svyatoslavich čekal a nepodpořil návrh ani haličského, ani kyjevského prince.

V této době se poblíž Dněpru objevily pokročilé „mongolské“ stovky. Jako první přešel na levý břeh Dněpru elitní oddíl Mstislava Galitského, napadl „tatarské“ strážce a převrátil je. Toto první vítězství rozptýlilo pochybnosti. Většina knížat a bojarů byla pro útočné akce. Kníže Černigov přestal váhat a podpořil Mstislava Haličského. Zbytek jednotek se přesunul za Haličany. 23. května hlavní síly překročily řeku a přesunuly se do stepí.

Vojska Mstislava Udalyho pochodovala vpřed, následována jednotkami černigovského knížete a uzavírala kolonu sil Mstislava Starého. Vojska radostně pochodovala, nepřítel prchal. Poráželi ulovený dobytek, hodovali. Doufali, že dostihnou nepřítele a vezmou si kořist, kterou „Mongolové“ ukořistili ve vydrancovaných zemích.

Pocit vítězství a převahy nad nepřítelem válečníky uvolnil. Princové nevěděli, že „Mongolové“ používají svou obvyklou taktiku – klamou a lákají nepřítele na místo, které jim vyhovuje.

Mongolská hostina na tělech ruských knížat. obličejová klenba

Bitva

Pronásledování trvalo 8 dní. Knížecí oddíly se roztáhly po stepi a

ztratily se navzájem z dohledu. Když 31. května 1223 byly za řekou Kalka objeveny nepřátelské síly připravené k boji, ruská armáda nebyla jedinou silou. Čety a pluky vstupovaly do bitvy odděleně, což umožnilo „mongolským“ generálům porazit nepřítele po částech.

Mstislav Udaloy nečekal na přístup ostatních knížat a po překročení řeky zasáhl první nepřátelskou linii. Tím rozhněval knížata Kyjeva a Černigova. Mstislav Kyjevský byl opatrný a nařídil stavbu opevněného tábora. "Mongolové" přirozeně okamžitě využili chyby nepřítele - nepřítel sám dovolil zlomit své síly samostatně. Pluky haličského knížete tlačily na předsunuté jednotky nepřítele a poté se srazily s hlavními silami nepřítele. Úder rusko-polovcových jednotek byl zastaven a poté byli Polovci rozdrceni. Jejich vlna srazila pluky čety, které ještě stály.

Černihivští vojáci se vesměs ocitli v situaci, kdy předsunuté jednotky již vstoupily do bitvy, zatímco jiné řeku teprve překračovaly. Jejich pluky se nestihly připravit na bitvu a byly rozdrceny. Byla to katastrofa. Let se stal nekontrolovatelným. Samostatné oddíly, které nadále odolávaly nebo se k bojišti pouze přibližovaly, už nemohly situaci změnit. Kyjevský princ s bezmocnou zuřivostí sledoval masakr ze svého tábora.

V tomto masakru položili své životy i ruští hrdinové - rostovský bojar Alexander (Olesha) Popovič a Dobrynya Rjazanich Zlat Poyas (jeden z prototypů eposu Dobrynya Nikitich). Některé oddíly se bitvy vůbec nezúčastnily a byly daleko za hlavními silami. Připojili se k proudu prchajících lidí.

Kyjevská armáda se držela stranou první fáze bitvy, takže někteří badatelé obviňují Mstislava Romanoviče z porážky. Stejně jako kdyby podpořil ofenzívu Mstislava Udaly nebo se později zapojil do bitvy, bylo by možné zvrátit vývoj. To je ale zjevně mylná představa.

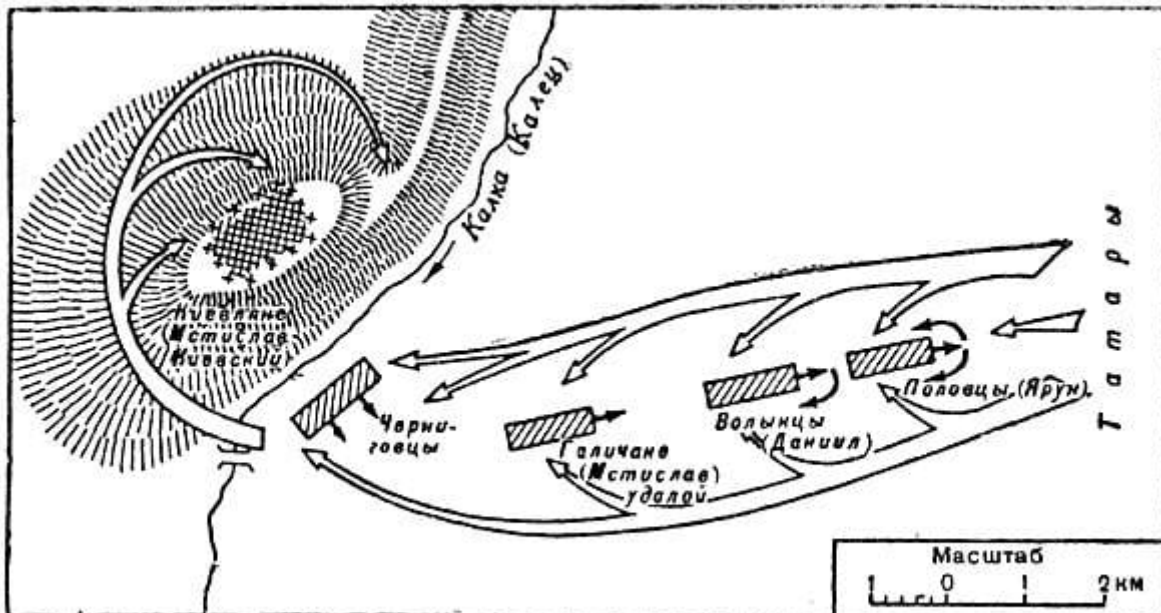
Polovci, Volyňané, Haličané a Černigové byli již poraženi a uprchli, nebylo možné je sebrat a znovu vrhnout do boje. Část „mongolských“ rati je pronásledovala. To už byl masakr. Pouze část Polovců mohla odejít, Mstislav Udaloy, Daniil Romanovič a někteří další princové s hrstkou bojovníků, kteří měli vynikající koně.

Hlavní „mongolské“ síly obklíčily kyjevský tábor. Po tři dny se obyvatelé Kyjeva bránili nepřátelským útokům. Kyjevskému knížeti nebylo možné vzít opevnění, pak mu byl nabídnut život na milost. Mstislav Starý a jeho pomocní knížata byli vysláni atamanskými tuláky Ploskinem. Na této dohodě nebylo nic překvapivého, během válek s Polovci byli zajatí princové více než jednou propuštěni za výkupné. Vojákům docházela voda a knížata se rozhodla s touto dohodou souhlasit.

„Mongolové“ se nechystali pustit nepřátele, pomstili své velvyslance, podle stepních zvyklostí byli nedotknutelní. Ruští princové byli svázáni a hozeni pod plošinu, na které pořádali „hostinu na kostech“, a obyčejní vojáci, kteří složili zbraně, byli zabiti.

Byla to jedna z nejtěžších porážek v ruské historii. Kroniky uvádějí, že devět z deseti válečníků zemřelo, včetně 12 princů a mnoho bojarů a hrdinů. Jižní Rus byla po dlouhou dobu vykrváčena smrtí tisíců nejlepších vojáků a nemohla obnovit svůj vojenský potenciál v době, kdy se objevila Batuova armáda.

„Mongolská“ armáda zřejmě také utrpěla značné ztráty, protože nedokázala využít plody vítězství. Když se objevili rati z Vladimíra Rusa pod velením Vasilka z Rostova, což bylo pozdě na začátek tažení, „Mongolové“ opustili útok na Kyjev a odešli k Volze. Tam byli poraženi vojsky povolžských Bulharů (Bulharů).

Бой на Калке в 1223 году.

Zdroj: Razin E. A. Dějiny vojenského umění ve 3 svazcích.

Mýtus o "Mongolech z Mongolska"

Při studiu historie vztahu mezi Rusem a Hordou je třeba mít na paměti, že tradiční prezentace „tatarsko-mongolské“ invaze je mýtus. Byl vytvořen na Západě, aby překrucoval a pomlouval skutečnou ruskou historii. Uvnitř Ruska ho podporovali lidé ze Západu, historici, kteří přepisovali dějiny v zájmu západní Evropy.

Teorie zastánců „skythského“ (indoevropského) původu „tatarských mongolů“ vypadá pro Rusko rozumněji a politicky přínosnější. Zastánci této teorie tvrdí, že Rusko jako civilizace a geopolitická realita téměř vždy existovala v hranicích severní Eurasie. Naši přímí předkové vstoupili do světových dějin pod různými jmény - Hyperborejci, Árijci, Cimmerians, Skythians, Wends-Vandalové, Sarmatians, Roxolans, Dews, Racens, Varjagové, Rugové, "Mogolové" ("mocní") atd.

Na území severní Eurasie - od Tichého oceánu a severní Číny po střední Evropu a Černé moře lze vysledovat antropologickou, materiální, kulturní, duchovní a často i politickou jednotu od neolitu a doby bronzové (to je doba Proto -Indoevropané a Árijci) do středověku.

Ruský lid (Rus) nepřišel odnikud na území nynějšího osídlení, jak se nám říká, původně zde žil. I když migrace jednotlivých klanů a kmenových svazů nikdo nepopírá. Rusové a Slované „nevylezli z bažin“, nepotřebovali německé (švédské) ani řecké misionáře, protože mají tisíciletou historii a tradici.

Je zřejmé, že od Tichého oceánu po Karpaty neexistovala jediná říše. Ale čas od času naši předkové vytvořili obrovské státní útvary, které existovaly za života jednoho velkého vládce nebo několika generací.

Severní říše měla obrovský dopad na celou historii lidstva. Osadníci z něj vytvořili indickou a íránskou civilizaci. Navíc v Indii bylo mnoho tradic zakonzervováno až do současnosti, kdy na severu již byly zapomenuty nebo byly záměrně zničeny. Velká Skythia měla také obrovský vliv na Blízký východ, formování západního světa a čínské civilizace.

Příslušnost k jedné civilizaci nevylučovala vážné vojenské konflikty mezi různými zeměmi, kmenovými svazy a státními útvary. To není překvapivé - podívejte se na moderní vztahy mezi Ruskou federací a Ukrajinou, oba ruské státy jsou obydleny potomky Rusů, s jednotným jazykem, kulturou a vírou (s drobnými místními rysy), ale to jim nebrání ze vzájemného konfliktu.

století dědici velké severní civilizace - Scythia, kteří obývali území jižního Uralu a jižní Sibiře, moderní Mongolsko (takzvaný skythsko-sibiřský svět), zažili vášnivý nárůst a včetně turkických kmenů ve

svém hnutí vytvořili obrovskou říši. Právě tito „Skythové“ přišli do Vladimir-Suzdal a Kyjevské Rusi. Byli jedinou skutečnou bojovou silou schopnou rozdrtit Čínu, Chorezm, desítky státních útvarů.

Polodivokí pastýři-Mongolové by nikdy nebyli schopni vytvořit říši, to vyžaduje seriózní kulturní a ekonomický základ. Antropologicky a geneticky byli tito pozdní Skythové stejní Rusové („bílí, světlí“) jako Rusové z Rjazaně, Vladimíra a Kyjeva. Lišili se formou oděvu – stylem „skytsko-sibiřské zvíře“, v dialektu si z větší části zachovali tradiční víru – byli pohané („špinaví“).

Proto „mongolské“ jho nezanechalo sebemenší změnu v antropologickém vzhledu obyvatelstva Ruska a cháni rychle našli společnou řeč s většinou knížat, stali se s nimi spříznění, sbratřili se, porazili západoevropské rytíře spolu. A Polovci se připojili k Hordě, tehdejšímu státu Ivana Hrozného, a stali se Rusy.

Rusů-sibiřů bylo obecně málo, tvořili vojensko-politickou elitu vytvořené říše a později byli asimilováni masami Mongoloidů a Turků. Svou roli sehrála i islamizace a arabizace Hordy. Zároveň Rus-Horda dala Turkům vášnivý impuls. Vzpomínka na ně se zachovala v pověstech a pohádkách mnoha národností, které své předky považovaly za světlooké a světlovlasé obry. „Obři“ byli slabšími představiteli arabského a mongolsko-tureckého světa považováni za Rus.

Takový pohled na „tatarsko-mongolské“ nám umožňuje vysvětlit spoustu nesrovnalostí, bílých míst v historii Rusi. Rusko nepotřebuje mýtus vytvořený ve Vatikánu a podporovaný politickými elitami západních a východních zemí.

Musíme znovu vytvořit takovou historii Ruska, která bude sahat tisíce let zpět, a nebýt odříznuti na místě, kam byli pozváni „Viking-Švédové“ (Lži normanské teorie) a křest Rus'.